

Προς:

- Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη
- Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κα Αλεξάνδρα Σδούκου

30 Ιουλίου 2024

Θέμα: Επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί,

Σε συνέχεια της συνάντησης που είχαμε στις 10 Ιουλίου, σχετικά με το ΕΣΕΚ, κατά την οποία συζητήθηκε και το θέμα των επιδοτήσεων σε ορυκτά καύσιμα, επανερχόμαστε με περισσότερα στοιχεία για το σημαντικό αυτό ζήτημα.

Η επιτυχής μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα με όρους κοινωνικής δικαιοσύνης απαιτεί τον επανασχεδιασμό της ενεργειακής αγοράς και την εξάλειψη της προνομιακής μεταχείρισης με την οποία αντιμετωπίζεται η βιομηχανία ορυκτών καυσίμων εδώ και δεκαετίες. Η άμεση και έμμεση οικονομική στήριξη των τελευταίων υπό ευνοϊκούς όρους, όχι μόνο αποτελεί εμπόδιο για μια ισχυρή επενδυτική στροφή στις καθαρές τεχνολογίες, αλλά συμβάλλει και στην επιδείνωση της ανθρώπινης υγείας και την κλιματική κρίση, στερώντας ταυτόχρονα πολύτιμους πόρους από τον εθνικό κρατικό προϋπολογισμό. Είτε σχετίζονται με την παραγωγή είτε την κατανάλωση, οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων βλάπτουν τους ανθρώπους και τον πλανήτη και δημιουργούν βαθιές στρεβλώσεις στην αγορά και τον ανταγωνισμό και βεβαίως εμποδίζουν την επίτευξη του στόχου 1,5°C.

Τι ορίζουμε ως επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων

Η ΕΕ ορίζει την κρατική ενίσχυση (και άρα και τις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων) ως *“το πλεονέκτημα σε οποιαδήποτε μορφή που παρέχεται από εθνικές δημόσιες αρχές σε επιχειρήσεις σε επιλεκτική βάση”*.¹ Σύμφωνα με τον διεθνώς αποδεκτό ορισμό του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, ως επιδότηση ορίζεται *“οποιαδήποτε οικονομική υποστήριξη από μια κυβέρνηση, ή κυβερνητικό φορέα, που αποφέρει όφελος στον λήπτη της σε σχέση με άλλους φορείς της αγοράς”*.² Οι επιδοτήσεις σε ορυκτά καύσιμα χαρακτηρίζονται ως **περιβαλλοντικά επιβλαβείς**, τόσο από τον ΟΟΣΑ όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

¹ European Commission. State Aid Overview. https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/overview_en

² World Trade Organization. (1994). Agreement on Subsidies and Countervailing Measures. URL: https://www.wto.org/english/docs_e/legal_e/24-scm.pdf

Με βάση τον παραπάνω ορισμό και λαμβάνοντας υπόψη το λεγόμενο 'έξωτερικό κόστος' των ορυκτών καυσίμων, που προκαλείται από την ατμοσφαιρική ρύπανση και τις κλιματικές ζημιές, όπως πλέον εκτιμά ακόμα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο³, γίνεται προφανές ότι η κατάργηση της οικονομικής στήριξης στα ορυκτά καύσιμα αποτελεί καθοριστικό διακύβευμα για την επιτυχημένη επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας. Ειδικότερα, σε σχέση με τους τύπους επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων και τι περιλαμβάνουν σας παραπέμπουμε στο παράρτημα.

Δεσμεύσεις της παγκόσμιας και ευρωπαϊκής κοινότητας

Οι διεθνείς πιέσεις για σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων είναι πολλαπλές και γνωστές εδώ και χρόνια. Ήδη από το 2009,⁴ η ΕΕ και όλα τα κράτη μέλη της έχουν επανειλημμένα δεσμευτεί να καταργήσουν σταδιακά τις επιβλαβείς για το περιβάλλον επιδοτήσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών για τα ορυκτά καύσιμα. Σύμφωνα με τα πρόσφατα συμπεράσματα της COP28⁵ καθώς και την πρόταση της Επιτροπής για αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας,⁶ τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν μέτρα για την εξάλειψη των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων. Βάσει του κανονισμού διακυβέρνησης 2018/1999 της ΕΕ,⁷ **το ΕΣΕΚ πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομερή κατάλογο των ενεργειακών επιδοτήσεων, συμπεριλαμβανομένων των ορυκτών καυσίμων, και να περιγράφει τις πολιτικές, τα μέτρα και το χρονοδιάγραμμα για τη σταδιακή κατάργησή τους.** Μάλιστα, μια από τις βασικές συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην αξιολόγηση του προσχεδίου ΕΣΕΚ που κατατέθηκε από τη χώρα μας τον Οκτώβριο 2023 αφορούσε στην έλλειψη πληροφοριών σχετικά με το πώς και πότε θα καταργηθούν σταδιακά οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων δεδομένου του υψηλού μεριδίου τους στις συνολικές ενεργειακές επιδοτήσεις. Σε συνδυασμό με την απαραίτητη πλήρη καταγραφή των επιδοτήσεων και ένα επεξεργασμένο σχέδιο για την εξάλειψή τους, το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα, στοχεύοντας στη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, μπορεί να συμβάλει στην εξισορρόπηση των αρνητικών επιπτώσεων των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων, οι οποίες συχνά ωφελούν δυσανάλογα τα πιο εύπορα νοικοκυριά και τις βιομηχανίες. Σε πρόσφατη αναφορά της,⁸ η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή επίσης τονίζει ως κορυφαία προτεραιότητα την ανάγκη να υποβληθούν σαφή σχέδια και χρονοδιαγράμματα για την

³ International Monetary Fund. (2019). Global Fossil Fuel Subsidies Remain Large: An Update Based on Country-Level Estimates. <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2019/05/02/Global-Fossil-Fuel-Subsidies-Remain-Large-An-Update-Based-on-Country-Level-Estimates-46509>

⁴ CAN Europe. (2023). How to stop the never-ending nightmare: Fossil Fuel Subsidies in the EU. <https://caneurope.org/content/uploads/2023/03/Fossil-Fuels-Subsidies-Report.pdf>

⁵ European Commission. (2023). EU negotiators secure agreement at COP28 to accelerate the global transition away from fossil fuels and triple renewables and double energy efficiency this decade. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_6591

⁶ European Commission. Review of the Energy Taxation Directive (proposal). https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/excise-duties/review-energy-taxation-directive-proposal_en

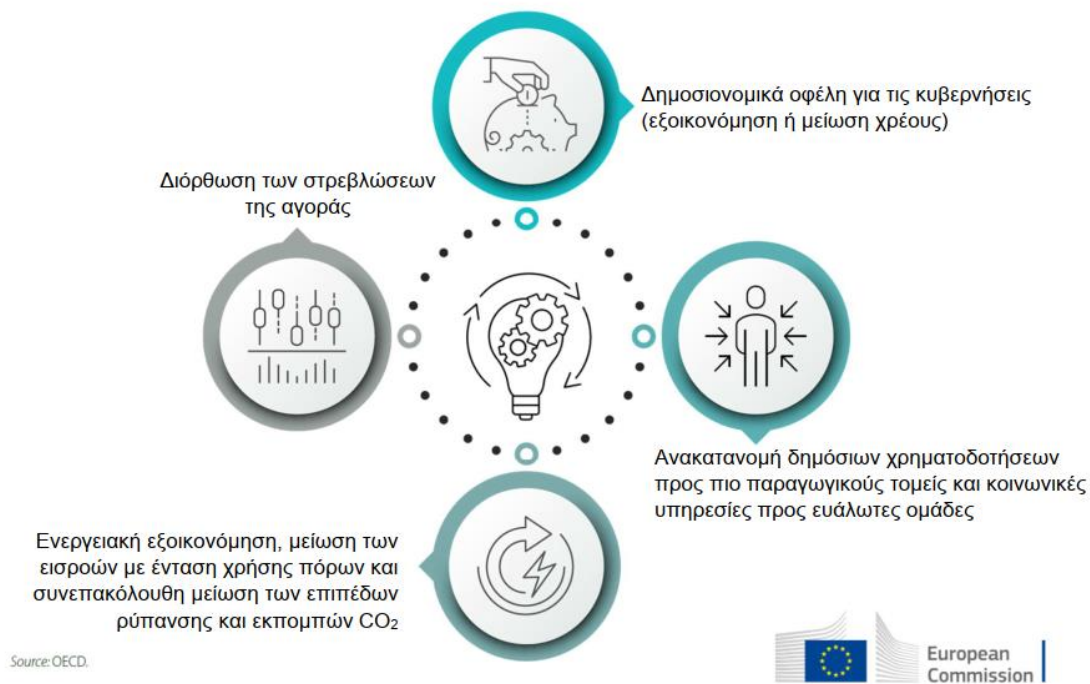
⁷ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1999>

⁸ Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή. (2024, 18 Ιανουαρίου). Towards EU climate neutrality. Progress, policy gaps and opportunities. Assessment report 2024. <https://climate-advisory-board.europa.eu/reports-and-publications/towards-eu-climate-neutrality-progress-policy-gaps-and-opportunities>

επείγουσα και πλήρη σταδιακή κατάργηση των επιβλαβών επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων σε ολόκληρη την ΕΕ. Τέλος, σύμφωνα με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ελλάδας το 2023, “η χαρτογράφηση όλων των επιζήμιων για το περιβάλλον επιδοτήσεων από την Ελλάδα θα βοηθούσε στην ιεράρχηση των προτεραιοτήτων για μεταρρύθμιση”.⁹

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η μεταρρύθμιση του συστήματος κρατικών επιδοτήσεων είναι απαραίτητη τόσο για τη διόρθωση στρεβλώσεων στις αγορές και στον ανταγωνισμό, όσο ιδίως για ανακατεύθυνση των χρηματοδοτήσεων προς τομείς που πραγματικά προσφέρουν οφέλη στην προστασία του περιβάλλοντος και στο κοινωνικό σύνολο (βλ. παρακάτω σχήμα).

ΘΕΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ

Πηγή: OECD. (2018). Inventory of Energy Subsidies in the EU's Eastern Partnership Countries.

⁹ Council recommendation on the 2023 National Reform Programme of Greece and delivering a Council opinion on the 2023 Stability Programme of Greece. https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2023-05/EL_SWD_2023_608_en.pdf

Η κατάσταση σήμερα

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι είναι υψίστης σημασίας να υπάρξει απόλυτη διαφάνεια ως προς το κομμάτι των επιδοτήσεων των ορυκτών καυσίμων, ώστε να είναι γνωστό σε όλους τους πολίτες της χώρας μας το πραγματικό κόστος τους. Δυστυχώς όμως, μέχρι σήμερα οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων παραμένουν εξαιρετικά υψηλές. Από προηγούμενη μελέτη του WWF,¹⁰ εκτιμάται πως σε ένα διάστημα 10-15 ετών είχαν δοθεί 15,4 δισεκ. ευρώ (χωρίς να συνυπολογίζεται το εξωτερικό κόστος), μέσα από την οικονομική στήριξη στην ηλεκτροπαραγωγή με καύση λιγνίτη, ορυκτού αερίου και πετρελαίου. Σύμφωνα με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων και το Πρόγραμμα Σταθερότητας της Ελλάδας που αναφέρθηκε παραπάνω, η χώρα μας παρείχε *“επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων που ανήλθαν σε 1,3 δισεκ. ευρώ το 2021, θέτοντας σε μειονεκτική θέση τις εναλλακτικές λύσεις χαμηλών εκπομπών άνθρακα”*.

Όπως έχει εκτιμήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην έκθεσή της για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης 2023, η Ελλάδα κατά το έτος 2022 δαπάνησε 2,6 δισεκ. ευρώ σε επιδοτήσεις για ορυκτά καύσιμα και 600 εκατ. ευρώ σε ενισχύσεις για την ανάπτυξη των ΑΠΕ. Μάλιστα, για το 2022 οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων ήταν εμφανώς αυξημένες σε σχέση με το 2015 και το 2019 με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.¹¹

Με βάση τον διεθνώς αποδεκτό ορισμό (βλ. Παράρτημα), επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων στη χώρα μας είναι ενδεικτικά οι εξής:

- Η παροχή επιχορήγησης για την κατασκευή του ΑΣΦΑ Αλεξανδρούπολης με (μέχρι στιγμής) ποσό ύψους 272,7 εκατ. ευρώ.
- Η πρόσφατη έγκριση με νόμο (ν. 5115/2024, αρθ. 7^Α παρ. 1) της ανάληψης από το Δημόσιο των δαπανών συντήρησης της Περιοχής Υπόγειας Αποθήκης Φυσικού Αερίου «Νότια Καβάλα».
- Η ανάληψη από το Δημόσιο του κόστους διενέργειας σεισμικών ερευνών για κοιτάσματα υδρογονανθράκων στις θαλάσσιες περιοχές Ν και ΝΔ Κρήτης. Παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε δεδομένα σχετικά με το συνολικό κόστος για το Δημόσιο που προκύπτει από το παραπάνω.
- Η καταβολή από το Δημόσιο της αποζημίωσης ακύρωσης παράδοσης ορυκτού αερίου βάσει του άρθ. 121 παρ. 2 ν. 4951/2022. Παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε δεδομένα σχετικά με το συνολικό ύψος των εγκεκριμένων αποζημιώσεων, στο πλαίσιο αυτής της προβλεπόμενης επιδότησης ορυκτών καυσίμων.
- Οι χρεώσεις στους λογαριασμούς ρεύματος για «υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ)», οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στις επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων, δεδομένου ότι η επιδοτούμενη ηλεκτρική ενέργεια προέρχεται από θερμικές μονάδες που λειτουργούν με καύσιμο πετρέλαιο

¹⁰ WWF Ελλάς. (2018). Ελληνικές επιδοτήσεις στα ορυκτά καύσιμα.

https://wwfeu.awsassets.panda.org/downloads/fossil_fuel_subsidies_in_greece_final.pdf

¹¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2023, Οκτώβριος). State of the Energy Union 2023 - Greece.

https://energy.ec.europa.eu/publications/state-energy-union-report-2023-country-fiches_en

(μαζούτ ή ντίζελ). Σύμφωνα με τα δεδομένα που η Ελλάδα δηλώνει στην [Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#), το 2022 τα ΥΚΩ ανήλθαν σε 587 εκατ. ευρώ. Παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε δεδομένα σχετικά με το συνολικό ύψος των ΥΚΩ για το 2023, με ανάλυση ανά μήνα, ώστε να είναι εμφανής η εξέλιξη της ζήτησης ηλεκτρισμού στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) ιδίως κατά τους θερινούς μήνες της τουριστικής περιόδου.

- Η χρηματοδότηση πανεπιστημιακών προγραμμάτων σπουδών για έρευνα και εξόρυξη υδρογονανθράκων.

Επίσης εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα που προκαλεί στρέβλωση της αγοράς ενέργειας και αθέμιτη κατά τη γνώμη μας παροχή στήριξης στη βιομηχανία των ορυκτών καυσίμων, είναι η παροχή εγγυήσεων και η κάλυψη ομολογιακών δανείων εταιρειών παραγωγής υδρογονανθράκων.

Κρίσιμη ευκαιρία το ΕΣΕΚ

Οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων δημιουργούν στρεβλή εικόνα για το αληθινό κόστος ενέργειας συμβάλλοντας έτσι στη συντήρηση μύθων όπως ο “φθηνός λιγνίτης” και το “φθηνό αέριο”, οδηγούν σε υπερ-εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, υπονομεύουν την πρόσβαση των ασθενέστερων κοινωνικά ομάδων σε φθηνή καθαρή ενέργεια, βλάπτουν την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας καθαρής τεχνολογίας και υπονομεύουν την αποτελεσματικότητα μηχανισμών όπως το σύστημα εμπορίας ρύπων. Και ενώ οι άμεσες επιδοτήσεις είναι κατανοητές σε μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως η πρόσφατη κρίση ορυκτού αερίου, η παροχή άμεσης και έμμεσης οικονομικής στήριξης στα ορυκτά καύσιμα θα πρέπει να καταργηθεί σταδιακά και να αντικατασταθεί με μέτρα που επιφέρουν μακροπρόθεσμες μειώσεις στο κόστος ενέργειας των νοικοκυριών και στη χρήση ορυκτών καυσίμων. Ενδεικτικές προτεραιότητες θα πρέπει να αποτελούν οι ενεργειακές αναβαθμίσεις κτιρίων για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, ο εξηλεκτρισμός των μεταφορών και η ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς, διανομής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Η κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων πρέπει να ενταχθεί σε μια ευρύτερη προσέγγιση δίκαιης μετάβασης ανά τομέα. Κάθε κράτος πρέπει να δημοσιοποιήσει λεπτομερή αξιολόγηση των κοινωνικών και διανεμητικών επιπτώσεων της κατάργησης των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων και να διαμορφώσουν κατάλληλες πολιτικές για να κατανείμουν δίκαια το κόστος αυτού του κοινωνικού και οικονομικού μετασχηματισμού προς μια οικονομία μηδενικών εκπομπών. Αυτό πρέπει να γίνει σε ανοιχτή και ευρεία κοινωνική διαβούλευση και συμμετοχή.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, οι δύο οργανώσεις θεωρούμε πρωταρχικής σημασίας στο τελικό κείμενο του ΕΣΕΚ να ενσωματωθεί ένας **σαφής απολογισμός των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων** που θα συνοδεύεται από ένα **επεξεργασμένο σχέδιο για τη σταδιακή κατάργησή τους**.

Τέλος, με βάση το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον και στα διοικητικά έγγραφα (άρθρα 42 επ. του π.δ. 28/2015, Α΄34), κατ’ επίκληση του δικαιώματος πρόσβασης στην περιβαλλοντική πληροφορία (άρθρα 4 και 5 της Διεθνούς Σύμβασης του Άαρχους,

η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 3422/2005, Α' 303), παρακαλούμε όπως μας χορηγήσετε δεδομένα σχετικά με:

- το συνολικό κόστος που προκύπτει από την ανάληψη από το Δημόσιο του κόστους διενέργειας σεισμικών ερευνών για κοιτάσματα υδρογονανθράκων στις θαλάσσιες περιοχές Ν και ΝΔ Κρήτης
- το συνολικό ύψος των εγκεκριμένων αποζημιώσεων ακύρωσης παράδοσης ορυκτού αερίου (βάσει του άρθ. 121 παρ. 2 ν. 4951/2022)
- το συνολικό ύψος των ΥΚΩ για το 2023, με ανάλυση ανά μήνα, ώστε να είναι εμφανής η εξέλιξη της ζήτησης ηλεκτρισμού στα ΜΔΝ ιδίως κατά τους θερινούς μήνες της τουριστικής περιόδου.

Παραμένουμε πάντοτε στη διάθεσή σας για περαιτέρω συζήτηση.

Με εκτίμηση,

Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις WWF Ελλάς και Greenpeace

Παράρτημα: Μορφές επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων

Με βάση τον διεθνώς αποδεκτό ορισμό, οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων περιλαμβάνουν τις ακόλουθες μορφές κρατικής ενίσχυσης προς ενέργεια που παράγεται με τη χρήση ορυκτών καυσίμων:¹²

- Απαλλαγές, επιστροφές ή μειωμένα τιμολόγια σε φόρους ορυκτών καυσίμων, συμπεριλαμβανομένων φορολογικών πιστώσεων ή κουπονιών για τη χρήση ορυκτών καυσίμων.
- Μέτρα που μειώνουν τον ΦΠΑ που καταβάλλεται για τα ορυκτά καύσιμα σε σύγκριση με τον ονομαστικό συντελεστή ΦΠΑ του κράτους μέλους.
- Επιδοτήσεις για τη μείωση του κόστους χρήσης ορυκτών καυσίμων, οι οποίες είναι είτε συνολικές για την οικονομία είτε ειδικές για ορισμένες ομάδες ή τομείς, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών.
- Αντισταθμιστικά μέτρα για την άμβλυνση του αυξανόμενου ενεργειακού κόστους, ανεξάρτητα από το αν αυτό είναι άμεσα στους τελικούς χρήστες, όπως τα νοικοκυριά, ή στους διανομείς για τη μείωση της τιμής που χρεώνουν στους τελικούς χρήστες.
- Επιδοτούμενη πώληση ορυκτών καυσίμων, π.χ. αποζημίωση για την αναγκαστική πώληση ορυκτών καυσίμων σε χαμηλότερη τιμή, σε σύγκριση με την πώλησή τους αλλού.
- Πλαφόν ή άλλες μορφές άμεσου ελέγχου της τιμής των ορυκτών καυσίμων,
- Επιδοτήσεις για τη συντήρηση, την αναβάθμιση ή/και τον εκσυγχρονισμό της υποδομής για την εξόρυξη ή τη διανομή ορυκτών καυσίμων ή την παραγωγή ενέργειας με βάση τα ορυκτά καύσιμα.
- Απαλλαγές από την καταβολή δικαιωμάτων στο Δημόσιο για την εξόρυξη ορυκτών καυσίμων.
- Πληρωμές δυναμικότητας σε εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με βάση ορυκτά καύσιμα για την εξισορρόπηση του ηλεκτρικού δικτύου,
- Χρηματοδοτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ικανότητας και της ασφάλειας εφοδιασμού με ορυκτά καύσιμα ή ηλεκτρισμό από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με βάση τα ορυκτά καύσιμα,
- Πληρωμές για την προμήθεια ορυκτών καυσίμων σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Επιχορηγήσεις ή δάνεια με ευνοϊκούς όρους για την εξόρυξη ή αποθήκευση ορυκτών καυσίμων.
- Χρηματοδοτική στήριξη για την κατασκευή νέων τερματικών σταθμών LNG και της απαραίτητης υποδομής για διανομής και αποθήκευσης του LNG,
- Χρηματοδοτική στήριξη για την ανάπτυξη και/ή τη συντήρηση συστημάτων τηλεθέρμανσης και μονάδων συνδυασμένης παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας που μπορούν να χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένων των μονάδων υψηλής απόδοσης ΣΗΘΥΑ.
- Επιδότηση για την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα, συμπεριλαμβανομένων των ΣΗΘΥΑ.

¹² European Commission, Directorate-General for Energy, Bon-Mardion, J., Casteleyn, M., Queenan, J. et al., *Study on energy subsidies and other government interventions in the European Union – Final report – 2023 edition*, Publications Office of the European Union, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2833/571674>

- Χρηματοδοτική στήριξη για την αναδιάρθρωση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα ώστε να καταναλώνουν φυσικό αέριο, ακόμη και αν αυτό προβλέπεται να συνδυαστεί με την κατανάλωση ανανεώσιμης ενέργειας.
- Χρηματοδότηση της έρευνας και ανάπτυξης για την παραγωγή ή / και χρήση ορυκτών καυσίμων.